

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

LWOO EN PRO

Integratie in passend onderwijs

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag |
www.passendonderwijs.nl

April 2015

Deze brochure is bedoeld voor scholen en samenwerkingsverbanden. We lichten hierin toe wat er de komende periode voor u verandert op het gebied van lwoo en pro. Wilt u meer informatie over de inpassing van lwoo en pro? Kijk dan op www.passendonderwijs.nl.

Passend onderwijs is op 1 augustus 2014 ingevoerd. Sinds dat moment hebben scholen zorgplicht: zij moeten alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een onderwijsplek bieden. Daarvoor werken reguliere en speciale scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden.

Op 1 januari 2016 worden ook het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en het praktijkonderwijs (pro) onderdeel van passend onderwijs. Daarmee worden de samenwerkingsverbanden verantwoordelijk voor alle vormen van onderwijsondersteuning die leerlingen in de klas nodig kunnen hebben. Zo kunnen de samenwerkingsverbanden goed afwegen welke ondersteuning het beste bij een leerling past.

Wat betekent de inpassing van lwoo en pro in passend onderwijs?

De inpassing van lwoo en pro in passend onderwijs zorgt voor twee belangrijke veranderingen:

- **De samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs (vo) worden verantwoordelijk voor de toewijzing van lwoo en pro.** De zestien regionale verwijzingscommissies (rvc's) worden per 1 januari 2016 opgeheven. Scholen die lwoo en pro aanbieden, vragen vanaf dat moment een ondersteuningstoewijzing voor lwoo of pro aan bij het samenwerkingsverband.

De samenwerkingsverbanden bepalen voorlopig nog aan de hand van de landelijke criteria of een leerling is aangewezen op lwoo of toelaatbaar is tot pro. Ook de lwoolicenties blijven voorlopig behouden. Als alle schoolbesturen het ermee eens zijn, kunnen samenwerkingsverbanden vanaf 1 januari 2016 zelf bepalen welke criteria voor lwoo gelden en welke scholen in aanmerking komen voor een lwoo-licentie. Dit noemen we 'opting out' (zie kader op pagina 5).

- **De samenwerkingsverbanden vo worden verantwoordelijk voor de ondersteuningsbudgetten van lwoo en pro.** Deze budgetten gaan deel uitmaken van het budget voor lichte ondersteuning per samenwerkingsverband.

Wat verandert er voor scholen?

Scholen vragen ondersteuningstoewijzing voor lwoo of pro niet meer aan bij het rvc, maar bij het samenwerkingsverband. Daarnaast verandert er voor het primair en voortgezet onderwijs nog een aantal zaken.

Voor het primair onderwijs (po):

- Nu niet langer het rvc indiceert voor lwoo en pro, kan het samenwerkingsverband vo zelf bepalen volgens welke procedure het lwoo en pro toewijst. Daardoor kan de aanvraagprocedure veranderen. Er moet bijvoorbeeld een ander formulier ingevuld worden of de aanvraag moet voor een andere datum zijn ingediend. De vo-school blijft verantwoordelijk voor de aanvraag van lwoo en pro, maar het is belangrijk dat u op de hoogte bent van de veranderingen om de overgang van po naar vo soepel te laten verlopen.
- Als een samenwerkingsverband ervoor kiest om eigen criteria op te stellen voor lwoo via opting out (zie kader), kunnen de voorwaarden veranderen om lwoo te krijgen. Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij het samenwerkingsverband vo.

Voor het voortgezet onderwijs (vo):

- Het samenwerkingsverband bepaalt zelf volgens welke procedure het lwoo en pro toewijst. Daardoor kan de aanvraagprocedure veranderen. U moet bijvoorbeeld een ander formulier invullen of de aanvraag voor een andere datum hebben ingediend.
- Als een samenwerkingsverband ervoor kiest om eigen criteria op te stellen voor lwoo via opting out (zie kader), kunnen de voorwaarden veranderen om lwoo te krijgen. Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij het samenwerkingsverband vo.
- Elk samenwerkingsverband krijgt een budget waaruit het alle lichte ondersteuning moet betalen, waaronder ook de ondersteuning van lwoo en pro. Als dit budget wordt overschreden, dragen alle deelnemende scholen in het samenwerkingsverband naar rato van het aantal leerlingen bij om het tekort op te vangen. Dit gebeurt door een korting op de lumpsum van de deelnemende scholen. Zo wordt geregeld dat scholen altijd het budget krijgen voor de lwoo- en pro-leerlingen op hun school.
- De scholen die lwoo of pro aanbieden, moeten vanaf 2016 vóór 1 oktober van elk kalenderjaar de verklaring van het samenwerkingsverband hebben waaruit blijkt dat een leerling is aangewezen op lwoo of toelaatbaar tot pro. Zonder deze verklaring mag de school deze leerling namelijk niet inschrijven voor lwoo of pro en ontvangt ze geen bestorting voor deze leerling.

Wat verandert er voor ouders en leerlingen?

Voor (ouders van) leerlingen die op dit moment geïndiceerd zijn voor lwoo of pro verandert er niets: deze indicaties blijven geldig. Ook (ouders van) leerlingen die nog geen indicatie hebben zullen weinig merken van de veranderingen, tenzij een samenwerkingsverband kiest voor een opting out (zie kader). In dat geval kunnen de voorwaarden veranderen om toegelaten te worden tot het lwoo.

Opting out

De samenwerkingsverbanden wijzen lwoo en pro voorlopig nog toe aan de hand van de landelijke criteria voor lwoo en pro. De verwijzing naar lwoo of pro blijft daarbij geldig voor de duur van de schoolloopbaan. Ook de lwoo-licenties blijven nog even behouden. Op 1 augustus 2018 worden de landelijke criteria en de duur van de toewijzing van lwoo losgelaten, evenals de lwoo-licenties. Op termijn worden ook de criteria voor pro losgelaten.

Samenwerkingsverbanden kunnen vooruitlopen op het landelijk loslaten van de criteria, duur en licenties voor lwoo, via de zogenoemde 'opting out'. Zo kunnen samenwerkingsverbanden al vanaf 1 januari 2016 zelf bepalen volgens welke criteria zij lwoo toewijzen en voor hoe lang, en welke scholen een lwoo-licentie krijgen. Het is niet mogelijk om via opting out af te wijken van de criteria voor pro.

Wilt u weten of uw samenwerkingsverband hiervoor heeft gekozen? Neem dan contact op met het samenwerkingsverband vo. U vindt de contactgegevens van alle samenwerkingsverbanden via swv.passendonderwijs.nl.

Planning

- 2015** Samenwerkingsverbanden bereiden zich voor op het toewijzen van lwoo en pro.
- 1 augustus 2015** Samenwerkingsverbanden nemen lwoo en pro op in hun ondersteuningsplan.
- 1 september 2015** Aanpassing van ondersteuningsplan wordt voorgelegd aan de ondersteuningsplanraad (de medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband).
- 15 december 2015** Samenwerkingsverbanden sturen aangepast ondersteuningsplan naar de inspectie.
- 1 januari 2016** Samenwerkingsverbanden starten met de toewijzing van lwoo en pro. Ook krijgen ze de verantwoordelijkheid voor de ondersteuningsbekostiging.
- 2016** Besluit of de budgetten voor lwoo en pro gelijk verdeeld moeten worden over de samenwerkingsverbanden (verevening). Op dat moment wordt ook bekeken of het voornemen om de criteria voor lwoo los te laten in 2018 zonder meer kan worden doorgevoerd.
- 1 augustus 2018** De criteria en duur van de toewijzing van lwoo worden landelijk losgelaten, evenals de lwoo-licenties.

Bekostiging

Er wordt niet bezuinigd op lwoo en pro. Wel wordt er per samenwerkingsverband een maximumbudget vastgesteld voor lwoo en pro. Elk samenwerkingsverband krijgt een budget voor lichte ondersteuning. Dit budget bestaat uit een budget voor regionale ondersteuning en het ondersteuningsbudget voor lwoo en pro. Het ondersteuningsbudget voor lwoo en pro per samenwerkingsverband is gebaseerd op het percentage lwoo- en pro-leerlingen in het samenwerkingsverband op 1 oktober 2012. Als een leerling naar het lwoo of pro gaat, wordt het door OCW vastgestelde ondersteuningsbudget voor deze leerling afgetrokken van het budget van het samenwerkingsverband. In tegenstelling tot het budget voor zware ondersteuning wordt het budget voor lichte ondersteuning voorlopig niet gelijk verdeeld over de samenwerkingsverbanden. Er is dus geen verevening. In 2016 wordt besloten of ook deze budgetten verevend moeten worden.

Invloed van het schooladvies

Het schooladvies van de basisschool is leidend voor toelating tot het vmbo, havo en vwo. Voor lwoo en pro geldt dit niet. Het samenwerkingsverband moet immers bepalen of de leerling toelaatbaar is tot het pro of aangewezen is op het lwoo. Bovendien staat het lwoo los van het schooladvies, omdat het een constatering is over de ondersteuning die de leerling naar verwachting nodig heeft na plaatsing op de betreffende schoolsoort. Het is dus niet zo dat het basisonderwijs bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor lwoo of pro. Kijk voor meer informatie op www.nieuweregelingovergangpo-vo.nl.

Loslaten criteria en licenties

Op 1 augustus 2018 worden de landelijke criteria en duur van de toewijzing van lwoo losgelaten. Samenwerkingsverbanden kunnen dan zelf bepalen welke leerlingen lwoo-ondersteuning nodig hebben in het vmbo, en hoe lang ze deze ondersteuning krijgen. Ook de lwoo-licenties worden losgelaten: elke vmbo-school kan vanaf dat moment lwoo-middelen ontvangen voor leerlingen die zijn aangewezen op het lwoo. Op termijn worden ook de criteria en duur voor de toewijzing van pro losgelaten, maar daarvoor is nog geen datum bekend.

Meer weten?

Kijk op www.passonderwijs.nl

Twitter: [@PassOnderwijs](https://twitter.com/PassOnderwijs)

Facebook: www.facebook.com/PassOnderwijs